

राज्यातील संवेदनशील ठिकाणांमध्ये समावेश : दमा, अस्थमासारखे विकार वाढले

धूलिकणांनी बिघडली कोल्हापूरची हवा

सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. ७ : श्वसनाचे विकार वाढविणाऱ्या सूक्ष्म धूलिकणांनी कोल्हापूरची हवा दिवसागणिक बिघडत आहे. याठिकाणी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या निर्देशांकापेक्षा धूलिकणांचे प्रमाण जादा आहे. येथील हवेचा गुणवत्ता निर्देशांक (एक्यूआय) ११२ ते १२१ दरम्यान आहे. त्यामध्ये वाढ होत असल्याने हृदयविकार, दमा, अस्थमा या सारख्या विकारांचे प्रमाणही वाढत आहे. राष्ट्रीय स्वच्छ हवा कार्यक्रमांतर्गत झालेल्या सर्वेक्षणात राज्यातील १४ संवेदनशील ठिकाणांमध्ये कोल्हापूरचा समावेश आहे.

शिवाजी विद्यापीठाच्या पर्यावरणशास्त्र अधिविभागातर्फे कोल्हापूर शहरातील दाभोळकर कॉर्नर, महाद्वार रोड, शिवाजी विद्यापीठ या परिसरात प्रत्येक आठ दिवसांनी हवेचे सर्वेक्षण स्पेराईटरी डस्ट सॅम्पलर (आरडीएस) यंत्राच्या माध्यमातून केले

‘शहरातील वातावरणात धूलिकणांचे प्रमाण वाढत आहे. त्याने प्रदूषणात भर पडत आहे. आमचा अधिविभाग करत असलेल्या हवेच्या सर्वेक्षणातून ते दिसत आहे. दिल्लीसारखी परिस्थिती आपल्याकडे निर्माण होऊ नये यासाठी प्रत्येकाने दक्षता घेणे आवश्यक आहे. रस्त्यांची स्थिती सुधारण्यासह प्रदूषण टाळावे. पर्यावरणपूरक जीवनशैली, ऊर्जास्रोतांचा कमी वापर, वृक्षारोपण आणि संवर्धनावर भर द्यावा.

- डॉ. आसावरी जाधव,
पर्यावरणशास्त्र अधिविभागप्रमुख, शिवाजी विद्यापीठ

जाते. शहरातील वातावरणामधील वायू प्रदूषकांमध्ये संपूर्ण धूलिकण, सल्फर डायऑक्साईड, नायट्रोजन ऑक्साईड यांचा समावेश आहे. त्यापैकी नाकावाटे जाणारे धूलिकण, संपूर्ण धूलिकणांनी केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या निर्देशांकाप्रमाणे असणारी मर्यादा ओलांडली आहे.

हवेचा गुणवत्ता निर्देशांक काय सांगतो?

०-५० पर्यंतचा एक्यूआय आरोग्यासाठी योग्य आहे. ५० ते १०० मध्यम आणि १०१ ते ३०० पर्यंत एक्यूआय हा मध्यम खराब आणि ३०१

ते ४०० अत्यंत खराब आणि ४०१ हून अधिक एक्यूआय अत्यंत गंभीर स्वरूपाचा आहे.

रस्त्यांच्या दुरवस्थेने धूलिकण वाढले

खडे आणि रस्त्यावर पसरलेल्या खडीने अपघात तर होतच आहेत. पण, धूलिकणांचे प्रमाणही वाढत असून त्याने हवेचे प्रदूषण होत आहे. या धूलिकणांसह इंधनाचे दहन, कोळसा, लाकूड, वाळलेले गवत यासारख्या जीवाश्म इंधनाचा वापर, लोकसंख्येसह वाहनांची वाढलेली संख्या, प्रदूषके सोडणारे कारखाने, उद्योगांमुळे हवा प्रदूषित होत आहे. वाहनांमुळे कार्बन

पश्चिम घाटातील जंगलतोडीचा फटका

■ सध्या पश्चिम घाट परिसरातील जंगलतोड, आधुनिकीकरण, सिमेंटचे रस्ते व इमारतीमुळे हवेतील प्रदूषणात भर पडत आहे. प्राणवायू आणि कार्बनच्या प्रमाणातील व्यस्तपणा वेगाने वाढत आहे. त्याच्या परिणामी दमा, अस्थमा यासारख्या विकारांचे प्रमाण वाढत आहे.

मोनॉक्साईड, हायड्रोकार्बन्स आणि नायट्रोजन ऑक्साईडची उच्च पातळी निर्माण होत असल्याचे भूगोल व पर्यावरण अभ्यासक डॉ. युवराज मोटे यांनी सांगितले. कोल्हापूरचा आजचा (मंगळवार) एक्यूआय १०१ ते २०० इतका मध्यम आहे. वातावरणात सूक्ष्म धूलिकणांचे प्रमाण १०० मायक्रॉनपेक्षा जास्त असलेल्या शहरात कोल्हापूरचा समावेश आहे.

कोल्हापूर : फोर्ड कॉर्नर येथील सिग्नलवर कार्बन उत्सर्जनाचे सर्वेक्षण केले.

‘सिग्नल’वर ३७ मिनिटांत २१ किलो कार्बनचे उत्सर्जन शहरातील सात ठिकाणची परिस्थिती

कोल्हापूर, ता. ७ : कार्बन उत्सर्जनदेखील कोल्हापूरच्या हवा प्रदूषणात भर टाकत आहे. शहरातील विविध सात ठिकाणांवरील ट्रॅफिक सिग्नलवर २११३ वाहनधारकांनी ३७.७५ मिनिटांमध्ये स्वतःचे वाहन चालू ठेवून थांबत ८.६६ लिटर इंधन जाळून एकूण २१.३६ किलो कार्बनचे उत्सर्जन केले आहे. शिवाजी विद्यापीठाच्या पर्यावरणशास्त्र अधिविभागाच्या विद्यार्थ्यांनी ‘सकाळ’ने ऑक्टोबरमध्ये राबविलेल्या ‘चला वाहतूक सुरळीत करूया’ या मोहिमेपूर्वी सिग्नलवरील वाहनांचे सर्वेक्षण केले.

शहरातील ताराराणी चौक, दाभोळकर कॉर्नर, व्हिनस कॉर्नर, फोर्ड कॉर्नर, सीपीआर चौक, महानगरपालिका चौक, उमा टॉकीज चौक येथील ट्रॅफिक सिग्नलवर १० ऑक्टोबर रोजी सकाळी ९ ते ११ यावेळेत सर्वेक्षण केले. त्यात याठिकाणी सिग्नल रेड झाल्यानंतर सुरु असलेली वाहने, त्यांचा कालावधी, इंधनाचे ज्वलन आणि त्यातून उत्सर्जित होणारा कार्बन डायऑक्साईडचे मोजमाप करण्यात आले. डॉ. आसावरी जाधव यांच्या मार्गदर्शनाखाली चेतन भोसले, प्रिया वसगडेकर यांच्यासह ३० विद्यार्थ्यांनी सर्वेक्षण केले.

ऑक्टोबरमधील शहरातील धूलिकणांची स्थिती

प्रदूषके	मानक	किमान	कमाल
धूलिकण (पीएम १०)	१०० मायक्रॉन	८७	२५५
सल्फरडाय ऑक्साईड	८० मायक्रोग्रॅम पर क्युबिक मीटर	६.८०	१६
नायट्रोजनडाय ऑक्साईड	८० मायक्रोग्रॅम पर क्युबिक मीटर	१५	५६

कोल्हापूरकरांनी काय करायला हवे?

- सार्वजनिक वाहतुकीच्या वाहनांसह इतर वाहनांना सीएनजीचा वापर करावा.
- अपारंपरिक ऊर्जेच्या वाहनांचा वापर वाढवावा.
- जैवइंधनाचा वापर आणि पार्किंग, वाहतूक सुविधा सुलभ करावी. वृक्षसंपदा वाढवावी.

पुण्यनगरी

शिवाजी विद्यापीठ संघाचे तायक्वांदोत यश

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या तायक्वांदो संघाने राजस्थानमधील जेजेटी विद्यापीठात आयोजित अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ तायक्वांदो पुरुष दक्षिण पश्चिम स्पर्धा २०२३-२४ मध्ये उत्कृष्ट कामगिरी केली. कबीरसिंह ठाकूर याने रौप्यपदक आणि हर्षवर्धन सागर, ओंकार मार्तंड, शिरीष पडळकर, ऋषीकेश कोडळे आणि आदित्य लाख यांनी कांस्यपदकाची कमाई केली. डॉ. विनायक भागवत, प्रा. गौरव चव्हाण, पद्माकर कांबळे यांनी या खेळाडूंना मार्गदर्शन केले. कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के, प्र. कुलगुरू डॉ. पी. एस. पाटील, कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, डॉ. पी. टी. गायकवाड, डॉ. शरद बनसोडे यांचे प्रोत्साहन लाभले.